

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad úseku vodního hospodářství

**Věc: Právní nástupce, pojmy pověření a zastoupení ve vazbě na smlouvy s odběrateli.
[k § 8 odst. 6, § 36 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích]**

Dotaz:

Jaký je právní režim práv a povinností ze smluv s odběrateli podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích po ukončení stávající provozní smlouvy mezi vlastníkem vodovodu nebo kanalizace a jejich provozovatelem? Jaký je právní režim práv a povinností ze smluv s odběrateli podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích při změně vlastníka? Pojmy „pověření“ a „zmocnění“.

Výklad:

Ukončení provozní smlouvy nemá žádný vliv na práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené ve smyslu ustanovení § 8 odst. 6 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

Při změně vlastníka se právní režim řídí ustanovením § 1106 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého ten, kdo nabývá vlastnického práva, nabývá také práv a povinností s věcí spojených. Např. podle ustanovení § 2175 odst. 1 občanského zákoníku nabývá kupující při koupi závodu vše, co k závodu jako celku náleží. Na nového vlastníka přecházejí všechna práva a závazky, na které se prodej vztahuje. Přecházejí na něj tedy i smlouvy, které uzavřeli odběratelé s původním vlastníkem.

Pojmy „pověření“ (§ 36 odst. 2) a „zmocnění“ (§ 8 odst. 6) jsou v zákoně o vodovodech a kanalizacích použity zastupitelně a odpovídají obsahu pojmu „zmocnění“ ve smyslu výše uvedeného.

Odůvodnění:

Osobou odpovědnou za provozování vodovodu nebo kanalizace je prvotně vlastník, který může uzavřít smlouvu o provozování s provozovatelem (§ 8 odst. 1 a 2 zákona o vodovodech a kanalizacích). Provozovatele může vlastník rovněž zmocnit mj. i k uzavírání smluv podle § 8 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích. Provozovatel je však k této činnosti pouze zmocněn a vlastníka zastupuje a jedná jeho jménem (§ 436 a § 441 občanského zákoníku). Práva a povinnosti z takové smlouvy vznikají přímo vlastníkově.

Pověření je určení subjektu (provozovatele) k výkonu nějaké činnosti (v tomto případě jde o právní úkon uzavření smlouvy podle § 8 odst. 6 zákona), je to tedy pověření k „zastoupení“. Zmocnění je přímo „zastoupení“ při právním úkonu. V situacích, kdy právnická osoba, ačkoliv je vybavena formální způsobilostí k právním úkonům, tuto způsobilost nechce realizovat, uplatňuje se „zastoupení“. Při zastoupení provádí právní úkon zástupce, ale účinky z toho vznikají zastoupenému. Tím se zástupce liší od tzv. nepřímého zástupce, který jedná sám a sám se zavazuje, i když s úmyslem přenést později dalším právním úkonem vzniklé účinky na toho, v jehož prospěch jednal.

Právní nástupnictví znamená relativní nabytí práva (povinnosti), tj. případ, kdy někdo nabývá právo (povinnost), které jiný pozbyl. Právní nástupce vstupuje vůči třetím osobám

do právního postavení svého předchůdce, přecházejí tedy na něj veškerá práva a povinnosti, včetně smluv s odběrateli.

Ustanovení poslední věty § 8 odst. 6 zákona „Závazky vzniklé z této smlouvy přecházejí na právního nástupce vlastníka vodovodu nebo kanalizace a na právního nástupce provozovatele“ znamená pouze to, že vlastník smlouvy převzaté od původního (dosavadního) provozovatele předá novému provozovateli, aniž by bylo nutno smlouvy s odběrateli znovu uzavírat. Vlastník má právo mít smlouvy s odběrateli fakticky u sebe, neboť přímo jemu vznikají práva a povinnosti z těchto smluv. Provozovatel je povinen mu tyto smlouvy na vyžádání předat.

V Praze dne 26. února 2010

Aktualizováno ke dni 23. června 2017

Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství